

PROGRAM KSZTAŁCENIA

1. Nazwa kierunku	stosowane nauki społeczne <i>[Applied Social Sciences]</i>
2. Cykl rozpoczęcia	2014/2015 (semestr zimowy) <i>Numer i data uchwały Rady Wydziału: 2/12/2013 (10.12.2013 r.)</i>
3. Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
4. Profil kształcenia	praktyczny
5. Forma prowadzenia studiów	stacjonarna
6. Kod ISCED	

Efekty kształcenia

7. Opis zakładanych efektów kształcenia	Załącznik nr 1
8. Wzorcowe efekty kształcenia	

Program studiów

9. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Program kształcenia kierunku Stosowane nauki społeczne realizowany jest w duchu podstawowych zasad funkcjonowania Uniwersytetu Śląskiego, do których należą jedność nauki i dydaktyki oraz wolność nauczania i swoboda głosu poglądów. Podstawę programu stanowi proces dydaktyczny realizowany na najwyższym poziomie oraz prowadzenie badań naukowych przy współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi, kołami eksperckimi, jednostkami sektora publicznego i organizacjami non-profit. Kształcenie studentów na kierunku Stosowane nauki społeczne, dzięki współpracy z lokalnymi pracodawcami i społecznościami, elastycznie dopasowywane jest pod względem zapotrzebowania na specjalistów w wybranym zakresie, a także odzwierciedla oczekiwania studentów i tendencje panujące na rynku pracy (oferta dydaktyczna zapewniająca rozwój kompetencji i zainteresowań studentów została wypracowywana przy współpracy zewnętrznych interesariuszy). Wiedza teoretyczna w połączeniu z kompetencjami praktycznymi umożliwia absolwentom elastyczne przystosowywanie się do wymagań zmieniającego się rynku pracy. W kształceniu uwzględnia się aspekty związane z potrzebami wynikającymi z mobilności zawodowej absolwentów uczelni.</p> <p>Program kształcenia odpowiada misji i strategii Uniwersytetu Śląskiego, zgodnie z zapisem w dokumencie Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego, w zakresie zadań Instytutu Socjologii wpisana jest otwartość, kreatywność i innowacyjność w obszarze badań naukowych oraz kształceniu i wzbogacaniu oferty o oryginalne i innowacyjne programy studiów, a także aktywne współdziałanie oraz wzmacnianie kontaktów z otoczeniem, mające na celu wypracowanie dobrych praktyk w zakresie współpracy z pracodawcami. Działania Instytutu Socjologii ściśle korespondują z Misją Uniwersytetu Śląskiego, jaką jest działalność dla dobra powszechnego oraz wszechstronnego rozwoju miasta i regionu, - „Uniwersytet działa w przekonaniu, iż kształci nie tylko fachowców w określonych specjalnościach zawodowych, lecz także przyszłych uczestników życia publicznego i liderów mniejszych lub większych społeczności” – o czym świadczy nie tylko współpraca ze środowiskiem lokalnym (samorządy, instytucje, stowarzyszenia itd.) przy realizacji projektów badań naukowych organizacji konferencji i publikacji, ale także dążenie do kształcenia ekspertów zdolnych do podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego i ponadlokalnego, czego efektem jest uruchomienie specjalności dedykowanej dla wszystkich tych, którzy pragną aktywnie uczestniczyć w życiu swojego miasta i kształtować jego obraz, łącząc doświadczenie akademickie z praktyczną wiedzą i działaniem.</p> <p>Zgodnie ze strategią Uniwersytetu Śląskiego studia na kierunku Stosowane nauki społeczne kształcą profesjonalnych praktyków, ludzi mądrych i odpowiedzialnych, przestrzegających uniwersalnych zasad moralnych i etycznych, dążących do odkrywania i przekazywania prawdy, mających szerokie horyzonty intelektualne, tolerancyjnych i otwartych na odmienne poglądy i idee.</p>
---	--

10.	Liczba semestrów	6
11.	Tytuł zawodowy	licencjat
12.	Obszar (lub obszary kształcenia w przypadku studiów wspólnych lub interdyscyplinarnych) do którego(-ych) kierunku jest przyporządkowany oraz wiodącą dyscyplinę nauki lub sztuki na potrzeby systemu POL-on	
13.	Obszary, dziedziny nauki lub sztuki i dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów, ze wskazaniem procentowych udziałów, w jakich program studiów odnosi się do poszczególnych dziedzin nauki	
14.	Specjalności	
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia do którego odnoszą się efekty kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	obszar nauk społecznych - 100%
17.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	50%
18.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	90
19.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio	

	nauki humanistyczne lub nauki społeczne	
20.	Opis modułów kształcenia (wraz z przypisaniem do każdego modułu zakładanych efektów kształcenia i liczby punktów ECTS oraz sposobami weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta)	Załącznik nr 2
21.	Plan studiów	Załącznik nr 3
22.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	
23.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<ul style="list-style-type: none"> • Za pracę dyplomową może być uznana wyłącznie praca przygotowana samodzielnie przez studenta. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej brane są pod uwagę zainteresowania naukowe studenta, programy badawcze instytutu oraz możliwości w zakresie opieki naukowej nad daną pracą dyplomową. Student sam dokonuje wyboru tematu, który później konsultuje z wybranym opiekunem w celu ustalenia trafności hipotez, poprawności zamysłu metodologicznego i możliwości realizacji badań itp. Wymogi formalne związane ze składaniem pracy dyplomowej regulowane są zarządzeniami Rektora UŚ. • Student dokonuje wyboru promotora pracy dyplomowej z listy dostępnych zajęć seminaryjnych w danym roku akademickim a następnie rejestruje się na wybrane seminarium w systemie USOS. Opiekunowie prac wybierani są przez studentów drogą elektroniczną poprzez zapisy. Liczba miejsc jest dostosowana do liczebności studentów, występują ograniczenia liczbowe w wielkości grup na seminariach dyplomowych, co jest podyktowane dbałością o równomierne obciążenie prowadzących i co za tym idzie zwiększenie jakości przeprowadzanych zajęć. W sytuacji, gdy studentowi bardzo zależy na współpracy z określonym opiekunem, ze względu na zakres tematyczny pracy pokrywający się ze specjalizacją wykładowcy, jest możliwość rozpatrzenia prośby studenta pozytywnie również w przypadku wyczerpania limitu miejsc. • Moduł seminarium dyplomowe A-C dla studentów pierwszego stopnia rozpoczyna się w 4 semestrze. • Opiekę nad pracą sprawuje promotor, który odpowiada za merytoryczną i formalną poprawność pracy. Promotorem pracy licencjackiej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora, osoba ta jest powołana do pełnienia tej funkcji przez Dziekana na wniosek dyrekcji Instytutu. • Temat pracy dyplomowej ustalany jest z promotorem w części A modułu, gdzie po wstępnym zarysowaniu problematyki pracy następuje przygotowanie koncepcji pracy dyplomowej przez studenta. • Studenci w okresie wakacyjnym przeprowadzają badania terenowe. • Na trzecim roku studenci pracują nad częścią teoretyczną pracy oraz opracowują zebrany materiał empiryczny z wykorzystaniem pakietu statystycznego w ramach modułu: seminarium dyplomowe części B i C. • Po przyjęciu pracy dyplomowej przez promotora Zastępcę Dyrektora ds. Dydaktycznych kieruje pracę do recenzji oraz wspólnie z promotorem ustala termin obrony zgodnie z przyjętym w danym roku akademickim harmonogramem. • Oceny pracy dyplomowej dokonują promotorzy oraz recenzenci. Recenzenci prac są wyznaczeni drogą formalną zgodnie z ich kompetencjami odnośnie tematyki prac zaakceptowanych do obrony, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku, jeśli recenzent negatywnie ocenił pracę dyplomową, dziekan powołuje drugiego recenzenta. Jeśli drugi recenzent wystawił pracy dyplomowej ocenę pozytywną, dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego. Jeśli drugi recenzent ocenił pracę negatywnie, nie może ona być podstawą ukończenia studiów. W tym przypadku student musi przygotować nową pracę dyplomową. • Po zrealizowaniu planu studiów i programu nauczania oraz uzyskaniu pozytywnych ocen pracy dyplomowej student przystępuje do ustnego egzaminu dyplomowego przed komisją składającą się z przewodniczącego, promotora i recenzenta. • Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez dziekana komisją, w której skład wchodzi co najmniej trzy osoby, w tym:

		<p>przewodniczący, promotor i recenzent. Przynajmniej jeden z członków komisji posiada stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. część jawna egzaminu dyplomowego obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzi dyplomanta na trzy pytania egzaminacyjne, w tym jedno odnoszące się do przedstawionej przez studenta ustnej i/lub elektronicznej prezentacji pracy dyplomowej (a zwłaszcza jej części empirycznej); 2. w części niejawnej komisja uzgadnia i ustala: <ul style="list-style-type: none"> - ocenę pracy dyplomowej, - ocenę egzaminu dyplomowego, - ostateczny wynik studiów. <ul style="list-style-type: none"> • Komisja ustala końcową ocenę na dyplomie na podstawie protokołu z egzaminu dyplomowego. Ukończenie studiów następuje z chwilą złożenia egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiedniego stopnia. • Zgodnie z Zarządzeniem Rektora UŚ student jest zobowiązany do złożenia w jednostce dydaktycznej trzech jednakowych egzemplarzy pracy dyplomowej, podpisanych własnoręcznie przez studenta i kierującego pracą. Jeden egzemplarz pracy przeznaczony jest dla kierującego pracą, drugi dla recenzenta i trzeci do akt studenta. Wszystkie egzemplarze powinny być wydrukowane dwustronnie oraz zbindowane. Egzemplarz pracy przekazywany do akt po pisemnej akceptacji promotora potwierdzonej własnoręcznym podpisem wraz z datą przyjęcia pracy powinien także posiadać załączoną płytę CD z elektroniczną wersją pracy z plikiem, z którego dokonano wydruku; strona tytułowa pracy i strona druga pracy zawierająca oświadczenia studenta oraz słowa kluczowe, wykonywane są wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenie Rektora UŚ nr 68 /2010. • Dziekanat wystawia dyplom ukończenia studiów. • Pozostałe kwestie reguluje „Regulamin studiów w Uniwersytecie Śląskim”
24.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki	
25.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki	

26.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z tym kierunkiem studiów, służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych; na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służących zdobywaniu 	
27.	Minimum kadrowe wraz z proporcją minimum kadrowego do liczby studentów	Załącznik minimum kadrowe

Informacje dodatkowe

28.	Ogólna charakterystyka kierunku	<p>Studia pierwszego stopnia na kierunku Stosowane Nauki Społeczne na Uniwersytecie Śląskim są osadzone w obszarze nauk społecznych i mają profil praktyczny. Kształcenie studentów jest zorientowane na przekazanie im ogólnej wiedzy na temat otaczającego świata, pozwalającej na diagnozowanie i rozumienie zjawisk, problemów i procesów społecznych oraz wykształcenie umiejętności zdobywania, gromadzenia, analizowania tej wiedzy. Absolwent jest wyposażony w kompetencje pozwalające mu na wykorzystanie wiedzy poprzez rozpatrywanie i interpretowanie zmian, jakim podlega społeczeństwo w kontekście podstawowych kategorii teoretycznych wchodzących w zakres nauk społecznych, w tym socjologii oraz dyscyplin pokrewnych. Absolwent potrafi nie tylko analizować zjawiska i procesy społeczne, przewidywać ich konsekwencje i reagować na nie, ale przede wszystkim stosuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych, polegających na projektowaniu i prowadzeniu badań socjologicznych, kampanii społecznych, a także w kierowaniu zespołem ludzkim i organizacją pracy w zespole.</p> <p>W ramach kierunku kształtowana jest także wiedza uzupełniająca, którą absolwent może wykorzystać do rozwiązania problemów, z którymi spotka się w przyszłej pracy zawodowej. Kształcenie studentów jest ponadto zorientowane na wytworzenie i ugruntowanie postaw prospołecznych i gotowości do uczestniczenia w zmianach na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym. Kształcenie zakłada wykorzystanie wiedzy i nabycie przez studentów kompetencji oraz odpowiednich umiejętności działania w obszarze nauk społecznych, a zwłaszcza w zakresie ich stosowalności. Ponadto uzyskuje wiedzę z zakresu socjologii, psychologii w powiązaniu z takimi dziedzinami jak: demografia, ekonomia, prawo i antropologia, dzięki czemu student jest w stanie zrozumieć mechanizmy powstawania problemów społecznych, a także nabyć wiedzę pozwalającą na identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów społecznych. Program z jednej strony koncentruje się na teoretycznych podstawach zjawisk i procesów społecznych, z drugiej – na wykształceniu umiejętności praktycznych i nabyciu przez studentów specjalistycznych kwalifikacji. Akcent położony jest tu na umiejętność diagnozowania oraz socjologicznego analizowania wybranych zagadnień. Dzięki temu absolwent potrafi wypracowywać procedury badawcze, służące rozpoznaniu skali i specyfiki konkretnych problemów socjologicznych. Umie też</p>
-----	---------------------------------	--

		formułować zalecenia i rekomendacje praktyczne odnoszące się do rozpoznawanych problemów społecznych, z którymi spotka się w przyszłej pracy zawodowej oraz potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu pozwalającym na rozumienie tekstów naukowych i prawidłowe stosowanie terminologii z zakresu nauk społecznych Przygotowuje do pracy w: w firmach i ośrodkach badania opinii publicznej, agencjach badania rynku, agencjach reklamowych, placówkach doradztwa zawodowego, firmach konsultingowych, ośrodkach analiz statystycznych, w instytucjach i organizacjach pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych, ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych, agendach rządowych na poziomie regionalnym i lokalnym oraz organach administracji publicznej.
29.	Ogólna charakterystyka specjalności	
30.	Matryca pokrycia efektów kształcenia (pokrycie efektów kierunkowych przez efekty modułowe)	Załącznik nr 4

.....
(pieczęć i podpis Dziekana)